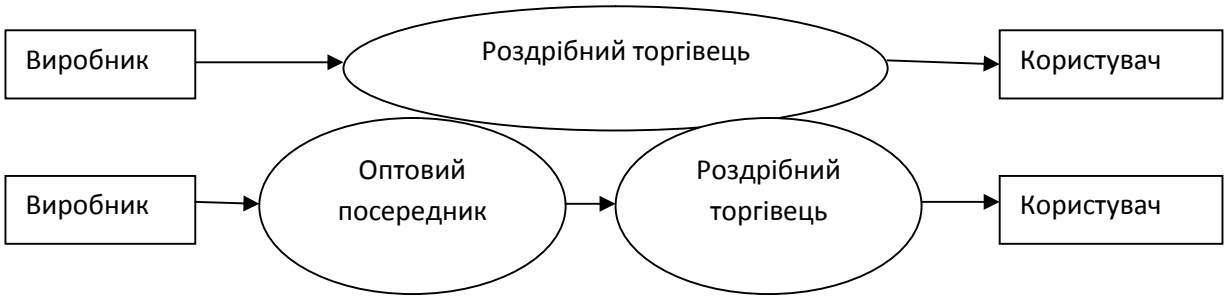

Рис. 1. Однорівневий та дворівневий канали розподілу продукції

Приймаючи до уваги взаємозалежність учасників каналу розподілу і збуту, процесу вибору й оцінки партнерів по каналу необхідно приділяти особливе значення. На підставі критичного узагальнення існуючих підходів до оцінки учасників каналу збуту виділені три основні групи методів: експертних оцінок, аналітичні і комбіновані методи, до кожного з яких входять по декілька методик.

Історично склалося так, що канали розподілу становила сукупність незалежних фірм, і кожна з цих фірм прагнула максимально збільшити свій прибуток, не піклуючись про загальний прибуток каналу. Ці традиційні канали розподілу мають досить слабке керівництво і низьку ефективність, а конфлікти, що виникають в таких каналах, руйнівно впливають на них.

З метою досягнення максимальної ефективності каналу в цілому, забезпечення контролю над роботою всього каналу і управління конфліктами, запропоновано використання інструментів маркетингу взаємовідносин між учасниками каналу.

УДК 336.748

ТАЛАЛАЄВА А.О.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Актуальною для України протягом багатьох років існування держави залишається нестабільність валютного ринку країни. Даний сегмент фінансового ринку набуває важливого значення по мірі прискорення світової інтеграції та глобалізації. Постійні стрибки валютного курсу гривні відносно іноземних валют, насамперед долара і євро, так звана доларизація економіки України і постійне втручання держави з метою врегулювати курс породжують

низку проблем в економіці країни та негативно впливає на розвиток інших сегментів фінансового ринку.

Зростання ставок на депозити в доларі сприяють зниженню інтересу до інвестування на фондовій біржі, оскільки по суті альтернативні джерела вкладання капіталу приносять достатньо високий дохід при значно меншому рівні ризиків. Через різку ревальвацію гривні та штучне стримування подорожчання долару, протягом перших 5 місяців 2012 року середня ставка по Україні на строкові депозити для фізичних осіб у доларі стабільно трималася на рівні 7,25%, а після невеликого падіння у червні-липні до 6,5%, різко сягнула 9,2% у серпні і зафіксувалася на цьому рівні. Аналогічно змінювалася ставка за строковими депозитами в євро: з 6,25 % у травні до 8,2% у серпні [1].

Паралельно спостерігається подорожчання позикових коштів. Через більші ризики відсоткові ставки на кредити в Україні в десятки разів перевищували аналогічні ставки у розвинених країнах, а подальше подорожчання валютних резервів взагалі унеможливлює отримати доступ до джерел фінансування вітчизняним підприємствам. Отже, ускладнюється можливість фінансування підприємства як шляхом емісії цінних паперів, так і залученням позикових коштів.

Курсова нестабільність негативно впливає на страховий ринок, оскільки призводить до скорочення кількості довгострокових накопичувальних угод в іноземній валюті [2, с.24-25].

З іншого боку експерти намагаються виділити позитивні сторони коливання курсу валют. Очікування зростання вітчизняного експорту, оскільки через ревальвацію долара наші товари стануть відносно дешевшими. Також припускається, що можлива девальвація долара призведе до зростання прибутку американських корпорацій і буде стимулювати зростання інвестицій у фондовий ринок [3]. Однак, обидва фактори неоднозначні: посилення експорту може торкнутися лише провідних галузей економіки країни – металургії (виробництво сталі, видобування руд); негативний інвестиційний клімат країни залишається основною перешкодою для іноземних інвестицій.

Загострюють ситуацію спроби Уряду урегулювати курс валют. У листопаді 2012 планувалося запровадити збір до Пенсійного фонду у розмірі 15% на обмінні валютні угоди. Були прийняті постанови НБУ про скорочення терміну повернення валютної виручки з 180 до 90 днів, про обов’язок фізичних осіб продавати на міжбанку іноземну валюту, яка надійшла до України у вигляді переказу розміром 150 тисяч гривень еквівалентом. Також очікується введення податку на валютні депозити у розмірі 5 % [1;4]. Дані заходи повинні призвести до зниження попиту на долар, падіння курсу останнього та зниження доходності валютних депозитів. Однак, позитивні зміни є сумнівними: обсяги

переказів зазвичай менше зазначеної у постанові суми; вимога продажу доларів стосується лише банківських переказів, проте існують альтернативні платіжні системи – Western Union, MoneyGram. Причиною послаблення гривні є також дія фундаментальних факторів, серед яких є: високий рівень споживання суб'єктами національної економіки імпортної продукції та послуг, значна емісія грошової маси, негативна динаміка ВВП України за останні роки, падіння ціни на сталь, високий споживчий та енергетичний імпорт на фоні зниження іноземних інвестицій та інше.

Єдиним надійним шляхом стабілізації валютного курсу залишається використання золотовалютних резервів України, що не є безмежними. За 9 місяців 2012 року було витрачено 9 млрд. золотовалютних запасів України для штучного стримування курсу гривні [1]. А тим часом науковцями обґрунтовується доцільність інвестування частини золотовалютних резервів країни на капітальні інвестиції. Подібне рішення дозволило б усунути або зменшити вплив фундаментальних факторів коливання курсу валют, чим надало більшого ефекту [5, с.38-40].

Таким чином, нестабільність валютного ринку країни заважає ефективному функціонуванню суміжних сегментів фінансового ринку. Найбільш ефективним шляхом згладжування даного впливу у перспективі можуть бути дії, спрямовані на усунення фундаментальних факторів коливання курсу валют. Подальшим аспектом дослідження може бути вплив на фінансовий ринок коливання курсу інших поширених валют в Україні (євро, рубля), пошук шляхів стабілізації існуючої ситуації.

Список літератури: **1** Finance.ua -Украинский финансовый рынок [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://charts.finance.ua. **2** *Барановський О. І.* Актуальні проблеми функціонування валютних ринків // Фінанси України. – 2009. - № 4. – с.13-32. **3** В 2013 году золото может подорожать в полтора раза – эксперты [Электронный ресурс] // Информационный сайт Prostobank.ua. – Режим доступа: http://www.prostobank.ua. **4** Валютные сбережения могут пострадать [Электронный ресурс] // Официальный сайт «Новости ТСН». – Режим доступа: http://tsn.ua. **5** *Паливода К. В.* Валютні резерви держави як інвестиційний ресурс // Фінанси України. – 2009. - № 10. – с.36-42.

УДК 620.179.14

ШУФАТИНСЬКА Д.О.*, *ДАНЬКО Т.В., доцент, к.е.н.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ПОНЯТЬ ТА КАТЕГОРІЙ У СФЕРІ ДИСТРИБУЦІЇ ТОВАРІВ